

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»

ПРОТОКОЛ № 2

**засідання робочої групи стейкхолдерів із розгляду результатів
акредитаційної експертизи освітньої програми «Енергетичний
менеджмент»**

**другого (магістерського) рівня вищої освіти
від 16.10.2023 р.**

ПРИСУТНІ: Гарант освітньо-професійної програми, д-р. с.-г. наук, канд. техн. наук, доцент Олег ТКАЧ; члени проєктної групи – канд. техн. наук, доцент Олександр ДУМАНСЬКИЙ; канд. екон. наук, доцент Андрій ПЕЧЕНЮК; декан факультету енергетики та інформаційних технологій, канд. техн. наук, професор Людмила МИХАЙЛОВА; науково-педагогічні працівники, які входять до складу робочої групи: канд. техн. наук, доцент Віктор ДУБІК, канд. техн. наук, доцент Ігор ГАРАСИМЧУК, канд. техн. наук, доцент Павло ПОТАПСЬКИЙ, канд. техн. наук, доцент Олександр КОЗАК, канд. техн. наук, доцент Олександр ОЛЕНЮК; докт. пед. наук., професор Віктор ДУГАНЕЦЬ; здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти Олександр ТКАЧ, радник директора Кам'янець-Подільського РЕМ ПАТ «Хмельницькобленерго» Георгій ГРУБИ, провідний інженер КП «Міськтепловоденергія» Юлія БОЙКО, начальник Кам'янець-Подільського центру обслуговування клієнтів ТОВ «Хмельницькенергозбут» Олена ГОМІЛКО.

Запрошені: керівник навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти Віталій ВОЛОЩУК, директор Кам'янець-Подільського РЕМ ПАТ «Хмельницькобленерго» Олег ІВАСИК, заступник генерального директора КП «Міськтепловоденергія» Олексій СІКОРА, начальник служби охорони праці КП «Міськтепловоденергія» Олег ПІДСКОЦЬКИЙ, головний

інженер СКП «Міськліфт – світло» Василь КРАСНОЖЕНЮК. Здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти – Віктор ЛАВРЕНЧУК та Анатолій БОДНАР.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
2. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
3. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
4. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
5. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
6. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 6. Людські ресурси. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
7. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси. *Доповідач Олег ТКАЧ.*
8. Результати аналізу роботи експертної групи. Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. *Доповідач Олег ТКАЧ.*

1. СЛУХАЛИ:

1.1. Гаранта ОП «Енергетичний менеджмент» Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною і недоліком є відсутність чіткого визначення унікальності ОП, її особливостей та відмінностей від інших аналогічних ОП в Україні та закордоном».

1.2. Гаранта ОП «Енергетичний менеджмент» Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною і недоліком є відмінності в сформульованій місії ЗВО «ПДУ» у відповідному розділі на сайті та в Стратегії розвитку ЗВО «ПДУ», а також низька оригінальність Стратегії розвитку ЗВО «ПДУ»».

1.3. Гаранта ОП «Енергетичний менеджмент» Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною є відсутність конкретних прикладів урахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП».

ВИСТУПИЛИ:

1.1.1. Людмила МИХАЙЛОВА з пропозицією визначити унікальність ОП як такої, що була розроблена співробітниками факультету енергетики та інформаційних систем ЗВО «ПДУ» після консультацій з потенційними стейкхолдерами та науковцями, які підтвердили потребу підготовки фахівців спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» ОП «Енергетичний менеджмент» з урахуванням регіональних потреб. Оскільки наш регіон являється сільськогосподарським, тому відповідно, були внесені дисципліни пов'язані з енергоенергетичними об'єктами в галузі АПК, а саме «Проектування енергоенергетичних об'єктів і схем в АПК» як основний компонент фахової підготовки.

1.1.2. Ігор ГАРАСИМЧУК Особливості ОП «Енергетичний менеджмент» полягають в тому, що під час вивчення освітніх компонентів цієї програми у здобувачів вищої освіти формуються базові знання по розробленню та впровадженню системи енергетичного менеджменту на підприємствах енергетичної галузі; дослідженню причин перевитрат і витрат енергії та розробленню методів та заходів їх ліквідації чи мінімізації; управління енергоефективними технологіями; проведення обстежень з

енергетичного аудиту енергетичних об'єктів і схем (обов'язкові компоненти фахової підготовки «Облік і вимірювання параметрів енергоносіїв», «Інформаційні технології в енергетиці» і т.д., вибіркових компонентів «Енергетичний контроль та автоматизація управління енерговикористанням»).

1.1.3. Андрій ПЕЧЕНЮК Освітні програми «Енергетичний менеджмент» розроблялись різними вітчизняними закладами вищої освіти з урахуванням галузевих задач. Ми працювали та аналізували ОП «Енергетичний менеджмент» спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» закладів вищої освіти Івано-Франківського національно технічного університету нафти і газу; національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»; національного університету «Запорізька політехніка»; Харківського державного біотехнологічного університету та інших. Проте, в нашій ОП враховувались зауваження та пропозиції стейкхолдерів галузевих підприємств нашого регіону, а саме введення дисципліни «Електроенергозабезпечення виробничих і житло-комунальних комплексів» була запропонована комунальним підприємством «Міськтепловодоенергія».

УХВАЛИЛИ:

1.1. Внести зазначені зміни щодо унікальності, особливостей та відмінностей від інших аналогічних освітніх програм при оновленні ОП «Енергетичний менеджмент» на 2024-2025 н.р.

Рішення прийнято одноголосно.

1.2. Рекомендувати вченій раді ЗВО «ПДУ» переглянути Стратегію розвитку ЗВО «ПДУ», залучивши усі групи стейкхолдерів, та внести необхідні зміни з метою забезпечення оригінальності цього документа і його відповідності до діяльності ЗВО «ПДУ». Адміністрації ЗВО «ПДУ» рекомендувати узгодити формулювання місії ЗВО «ПДУ» на різних веб-ресурсах та у Стратегії розвитку.

Рішення прийнято одноголосно.

1.3. Гаранту та НПП, залученим до викладання на ОП, рекомендувати протягом поточного навчального року детально вивчити досвід інших аналогічних ОП в Україні та закордоном з метою застосування конкретних вірцевих практик в оновленні змісту своїх ОК та вдосконаленні методів викладання на ОП.

Рішення прийнято одногосно.

2. СЛУХАЛИ:

2.1. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Суттєвим недоліком є те, що неналежна якість контролю за виконанням курсових робіт та масове використання здобувачами індивідуальних графіків навчання призводять до зниження якості практичної підготовки здобувачів».

2.2. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Суттєвим недоліком є те, що ЗВО не вживає достатньо заходів для оцінювання завантаженості здобувачів ВО за даною ОП. Крім того, внесені зміни до навчального плану ОП, які підвищують завантаженість здобувачів, зокрема, самостійною роботою».

2.3. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Суттєві недоліки виявлено у процесі формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП. Встановлено, що вибіркові дисципліни обираються з переліку простою більшістю голосів здобувачів. Як наслідок, всі здобувачі ОП вивчають однакові вибіркові ОК».

2.4. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2»,

зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Суттєвим недоліком є невідповідність навчального контенту ОК на платформі Moodle та силабусів ОК, які викладено на сайті ЗВО».

ВИСТУПИЛИ:

2.1. Олег ІВАСИК: «Програма може бути занадто інтенсивною для тих, хто вже працює або має інші зобов'язання. Додаткова підтримка або гнучкіші графіки можуть полегшити процес навчання для студентів, які мають обмежений час. Можливо, програма стане ще ефективнішою, якщо розглядати можливість розширення підтримки здобувачів та оптимізації трудомісткості деяких курсів. Навчання за індивідуальним графіком має позитивні сторони, тому що поєднує теоретичне навчання та практичний досвід, що може бути основою для подальшої перспективи запровадження дуальної освіти. Також, збільшення кількості студентів, які навчаються за індивідуальним графіком, призводить до збільшення кількості партнерів, з якими співпрацює ЗВО «ПДУ», що може збільшити можливості для студентів у сфері стажування та працевлаштування».

2.2. Людмила МИХАЙЛОВА з пропозицією провести анкетування здобувачів вищої освіти щодо визначення рівня їх завантаження та рівня задоволеності обсягом самостійної роботи.

УХВАЛИЛИ:

2.1. Гаранту ОП та адміністрації університету рекомендувати до кінця календарного року переглянути п. 2 "Положення про індивідуальний графік навчання здобувачів Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»" з метою вилучення необґрунтованих підстав для отримання індивідуального графіка.

Рішення прийнято одногосно.

2.2.1. Навчально-методичному відділу забезпечення якості вищої освіти включити в анкетування питання щодо визначення рівня завантаження здобувачів вищої освіти та рівня задоволеності обсягом самостійної роботи.

Рішення прийнято одногосно.

2.2.2. Олександр ДУМАНСЬКОМУ до кінця навчального року провести роботу зі здобувачами ВО з визначення завантаженості здобувачів та рівня задоволеності обсягом самостійної роботи у відповідності до п. 14.2 "Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО «ПДУ»".

Рішення прийнято одногосно.

2.3. Навчально-методичному відділу рекомендувати до кінця навчального року внести зміни до "Положення про організацію освітнього процесу в ЗВО «ПДУ»" для забезпечення повноцінної можливості здобувачам ВО формувати індивідуальну освітню траєкторію.

Рішення прийнято одногосно.

2.4.1. Викладачам ОП рекомендувати НПП, які забезпечують реалізацію ОП до кінця календарного року привести навчальний контент ОК у відповідність з силабусами, які викладено на сайті університету (Відповідальний доцент Андрій ГРОМИК).

Рішення прийнято одногосно.

2.4.2. Викладачам ОП рекомендувати до кінця навчального року забезпечити належну якість курсових робіт та постійно контролювати їх відповідність вимогам академічної доброчесності (Відповідальний доцент Андрій ПЕЧЕНЮК).

Рішення прийнято одногосно.

3. СЛУХАЛИ:

Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «В правилах прийому не визначено конкретний розподіл балів за окремими критеріями або підкритеріями, які враховуються при оцінці мотиваційних листів. Це може створювати непорозуміння та нечіткість в процесі оцінки мотиваційних листів і визначення кількості балів, які присуджуються за кожним з критеріїв».

УХВАЛИЛИ:

Відповідальному секретарю Приймальної комісії Андрію ЗЕЛЕНСЬКОМУ до вступної кампанії 2024 року для забезпечення більш справедливого та об'єктивного процесу відбору абітурієнтів на навчання в ЗВО «ПДУ» ввести конкретні бали за кожним критерієм, а також визначити їхню важливість у загальному оцінюванні мотиваційних листів.

Рішення прийнято одногосно.

4. СЛУХАЛИ:

Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною і недоліком є те, що здобувачі ОП не беруть участі в міжнародних програмах стажування та академічної мобільності».

УХВАЛИЛИ:

Начальнику відділу міжнародних зв'язків Анастасії ПОЛІЩУК рекомендувати до кінця навчального року організувати заходи з інформування здобувачів за даною ОП про програми міжнародного стажування, грантові програми та стажування закордоном.

Рішення прийнято одногосно.

5. СЛУХАЛИ:

5.1. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Суттєвим недоліком є невідповідність форм та критеріїв оцінювання вимогам чіткості, прозорості та валідності».

5.2. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою

стороною і суттєвим недоліком є відсутність чітко регламентованої процедури перевірки оригінальності випускних кваліфікаційних робіт при атестації, а також відсутність поінформованості здобувачів про цю процедуру».

5.3. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Недоліком і слабкою стороною є відсутність дієвих засобів та заходів щодо забезпечення об'єктивного оцінювання здобувачів з боку викладачів, зокрема, при дистанційній формі контролю досягнень».

5.4. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Суттєвим недоліком є недовіра або можлива фіктивність системи забезпечення академічної доброчесності та низький рівень розвитку культури академічної доброчесності, що проявляється не лише в наявності запозичень у курсових роботах та неефективному контролі якості цих робіт, а також у толеруванні з боку учасників освітнього процесу присутності на акредитаційних онлайн-зустрічах зі здобувачами сторонніх осіб».

УХВАЛИЛИ:

5.1. Гаранту та науково-педагогічним працівникам протягом поточного семестру переглянути підходи до планування форм оцінювання знань здобувачів, встановити чіткі критерії, що дозволяють оцінити досягнення ПРН, забезпечити протягом поточного навчального року внесення відповідної інформації щодо критеріїв оцінювання за окремі види діяльності у робочі програми та силабуси обов'язкових і вибіркових ОК.

Рішення прийнято одноголосно.

5.2. Рекомендувати відповідальним структурним підрозділам спланувати необхідні та достатні заходи щодо перевірки оригінальності випускних кваліфікаційних робіт на оригінальність і довести їх до відома здобувачів цієї та інших ОП, які захищатимуться в поточному семестрі. Також

рекомендувати відповідні заходи внести до процедури захисту ВКР протягом поточного семестру (Відповідальний доцент Олександр ДУМАНСЬКИЙ).

Рішення прийнято одногосно.

5.3. Гаранту та науково-педагогічним працівникам протягом поточного навчального року обговорити, спланувати і запровадити відповідні заходи з метою забезпечення максимально об'єктивного оцінювання здобувачів.

Рішення прийнято одногосно.

5.4.1. Завідувачу кафедри Олегу ТКАЧУ протягом поточного року провести повноцінну перевірку якості вже захищених курсових проєктів на ОП та внести відповідні вдосконалення у документи, що визначають порядок перевірки на академічний плагіат.

Рішення прийнято одногосно.

5.4.2. Гаранту ОП Олегу ТКАЧУ провести зустрічі зі здобувачами з метою роз'яснення необхідності якісного і самостійного виконання робіт, а також провести обговорення з гарантими інших освітніх програм з метою недопущення на майбутніх акредитаціях присутності незаявлених сторонніх осіб на зустрічах з фокус-групами.

Рішення прийнято одногосно.

6. СЛУХАЛИ:

Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію б», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною і недоліком є те, що у Положенні про порядок заміщення вакантних посад у Закладі вищої освіти «ПДУ» не вказана окремим критерієм відповідність претендента на посаду спеціальності та ОК, які він планує викладати».

УХВАЛИЛИ:

Рекомендувати Вченій раді ЗВО до кінця навчального року розглянути можливість внесення змін до п.3 Положення про порядок заміщення вакантних посад з метою приділення більшої уваги перевірці відповідності

претендента на посаду дисциплінам, на викладання яких він обирається за конкурсом.

Рішення прийнято одноголосно.

7. СЛУХАЛИ:

Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «З'ясовано, що в університеті наявні «скриньки довіри» для звернень здобувачів. Процедура перегляду інформації із «скриньки довіри» відсутня в нормативних документах».

УХВАЛИЛИ:

Рекомендувати центру виховної роботи і соціально-культурного розвитку протягом навчального року відобразити в нормативних документах порядок розгляду інформації, що надходить зі «скриньки довіри».

Рішення прийнято одноголосно.

8. СЛУХАЛИ:

8.1. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною є недостатня залученість здобувачів освіти саме до вдосконалення змістовної частини ОП».

8.2. Гаранта ОП Олега ТКАЧА з інформацією про «Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8», зазначені в звіті за результатами роботи експертної групи: «Слабкою стороною і недоліком є відсутність в опитуваннях питань, присвячених оцінці фактичного завантаження здобувачів».

УХВАЛИЛИ:

8.1. Гаранту та адміністрації ЗВО «ПДУ» протягом поточного року розглянути можливість включення в робочі групи цієї та інших ОП представників здобувачів конкретної спеціальності, або принаймні факультету.

Рішення прийнято одногосно.

8.2. Навчально-методичному відділу забезпечення якості вищої освіти спільно з представниками студентського самоврядування протягом поточного семестру провести аналіз та модернізацію наявних анкет та внести питання, що стосуються оцінки фактичного завантаження здобувачів.

Рішення прийнято одногосно.

Голова засідання
робочої групи

Олег ТКАЧ

Секретар засідання

Олександр ДУМАНСЬКИЙ